

Do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia wszystkich ryzyk budowy wprowadza się niniejszą tabelę spełniającą warunki wynikające z art. 17 Ustawy o Działalności Ubezpieczeniowej i Reasekuracyjnej oraz Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji zamieszczanych we wzorcach umów stosowanych przez zakłady ubezpieczeń.

Rodzaj informacji	Numer zapisu OWU
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 3 pkt. 5, 9, 11, 15, 18, 19, 20, 27; § 13; § 17;
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 3 pkt. 1; § 4; § 9 ust. 3, 7, 8; § 11 ust. 4; § 14; § 15; § 18; § 19;

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA WSZYSTKICH RYZYK BUDOWY

POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH DZIAŁÓW

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia wszystkich ryzyk budowy („OWU”), COMPENSA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group zwane dalej COMPENSA, zawiera z Ubezpieczającymi nie będącymi konsumentami w rozumieniu przepisów prawa umowy ubezpieczenia wszystkich ryzyk budowy („umowa”).

2. Ubezpieczający może zawrzeć umowę na swoją rzecz jak i na cudzy rachunek.

3. Za porozumieniem strony umowy mogą wprowadzić do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU.

4. W przypadku wprowadzenia do umowy postanowień dodatkowych lub odmiennych od ustalonych w OWU, postanowienia OWU mają zastosowanie w zakresie nie uregulowanym tymi postanowieniami.

5. Pod rygorem nieważności postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU muszą być sporządzone w formie pisemnej.

§ 2. UBEZPIECZENIE NA CUDZY RACHUNEK

1. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek:

1) Ubezpieczający zobowiązany jest umożliwić Ubezpieczonemu zapoznanie się z warunkami ubezpieczenia oraz wszelkimi innymi informacjami dotyczącymi praw i obowiązków Ubezpieczonego wynikających z umowy ubezpieczenia;

2) Ubezpieczony może żądać by COMPENSA udzieliła mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego; COMPENSA zobowiązana jest na żądanie Ubezpieczonego, zapewnić mu dostęp do ww. materiałów informacyjnych w formie papierowej, elektronicznej lub w inny uzgodniony z nim sposób;

3) z zastrzeżeniem § 17 ust. 4, Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od COMPENSY, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek objęty ubezpieczeniem już zaszedł;

4) roszczenie o zapłatę składki przysługuje COMPENSIE wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu;

5) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność COMPENSY może ona podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.

§ 3. DEFINICJE

Użyte w OWU definicje (w porządku alfabetycznym) oznaczają:

1) **franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie kwota potrącana, przy ustalaniu należnego odszkodowania z tytułu każdego wypadku;

2) **inkrustacja** – powstawanie powłoki osadowej;

3) **korozja** – proces niszczenia metali lub ich stopów w wyniku reakcji chemicznych lub elektrochemicznych, przebiegających podczas zetknięcia z otaczającym je środowiskiem gazowym lub ciekłym;

4) **kontrakt** – umowa, zgodnie z którą realizowane są roboty budowlano-montażowe.

5) **kradzież z włamaniem** – dokonanie albo usiłowanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia:

a) po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia lub otworzeniu wejścia do pomieszczenia, w którym przedmiot ubezpieczenia się znajduje, przy

użyciu narzędzi, albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku;

b) przez sprawcę, który ukrył się w pomieszczeniu przed jego zamknięciem, jeśli pozostawił ślady mogące służyć jako dowód jego potajemnego ukrycia;

6) **maszyny budowlane** – maszyny posiadające własny napęd, obsługiwane przez operatora i wykorzystywane w trakcie realizacji robót kontraktowych objętych ochroną ubezpieczeniową;

7) **mienie otaczające** – mienie (poza sprzętem, wyposażeniem, zapleczem, maszynami budowlanymi) położone w miejscu prowadzonych robót kontraktowych dotyczących inwestycji lub z nim sąsiadującym, znajdujące się w posiadaniu lub przechowaniu Ubezpieczonego objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach Działu I umowy;

8) **okres konserwacji** – ustalony w umowie termin (zgodnie z odpowiednią klauzulą) w czasie którego wykonawca zobowiązany jest do wywiązania się z zobowiązań wynikających z postanowień dotyczących konserwacji;

9) **próby** – ustalony w umowie termin, w czasie którego wykonywane są testy pod pełnym obciążeniem lub przeprowadzany jest próbny rozruch z użyciem mediów; dla urządzeń wytwarzających lub przetwarzających prąd elektryczny, okres obejmuje pierwsze podłączenie ich do sieci lub innego źródła zasilania;

10) **osoba trzecia** – każda osoba niebędąca Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym;

11) **osuwanie się ziemi** – nie spowodowane działalnością ludzką usuwanie się ziemi na stokach;

12) **plac budowy** – miejsce, w którym prowadzone są roboty kontraktowe związane z realizacją inwestycji, wraz z powierzchnią zajmowaną przez zaplecze;

13) **polisa** – dokument wystawiony przez COMPENSĘ, który potwierdza zawarcie umowy;

14) **pozostałości po szkodzie**:

a) zniszczone lub uszkodzone elementy przedmiotu ubezpieczenia;

b) części nieuszkodzone, wymagające zdemontowania lub usunięcia przed przystąpieniem do naprawy zniszczonych lub uszkodzonych elementów przedmiotu ubezpieczenia;

c) materiały obce takie jak: woda, muł, glina, piasek, żwir, odtłami skalne itp. pokrywające lub wypełniające przedmiot ubezpieczenia lub jego części;

15) **rabunek** – zabór mienia przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie albo doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności, bezbronności lub bezsilności;

16) **roboty kontraktowe** – roboty objęte kontraktem (w tym roboty tymczasowe), łącznie z wszelkimi materiałami, również dostarczonymi przez Inwestora lub Zamawiającego, które mają zostać wybudowane lub zamontowane;

17) **sprzęt, wyposażenie, zaplecze** – wszelkie narzędzia wykorzystywane w trakcie prowadzenia ubezpieczonych robót kontraktowych, sprzęt przeciwpożarowy, przenośniki, generatory oraz obiekty tymczasowe takie jak: pomieszczenia biurowe, socjalne, magazynowe, warsztatowe, rusztowania, ogrodzenia oraz instalacje elektryczne, wodne itp.;

18) **szkoda** – szkoda rzeczowa lub szkoda osobowa będąca następstwem wypadku, z zastrzeżeniem iż pojęcie to w Dziale I obejmuje wyłącznie szkodę rzeczową;

19) szkoda osobowa – uszczerbek majątkowy będący następstwem śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia lub niemajątkowe następstwo śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;

20) szkoda rzeczowa – uszczerbek majątkowy będący następstwem uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia (wyłącznie rzeczy ruchomej lub nieruchomości);

21) Ubezpieczony – w ramach:

a) Działu I – wykonawca inwestycji, zleceniodawca inwestycji oraz podwykonawcy biorący udział w realizacji inwestycji;

b) Działu II – wykonawca inwestycji, zleceniodawca inwestycji oraz podwykonawcy biorący udział w realizacji inwestycji, o ile są Ubezpieczonymi w ramach Działu I;

22) Ubezpieczający – podmiot zawierający umowę, zobowiązany do opłacenia składek;

23) utlenianie – proces łączenia się tlenu z substancjami, pierwiastkami lub związkami chemicznymi;

24) wartość odtworzeniowa (nowa) – wartość odpowiadająca kosztom odtworzenia przedmiotu ubezpieczenia do stanu nowego, tj.:

a) w przypadku robót kontraktowych – pełna wartość robót kontraktowych w chwili zakończenia budowy lub montażu łącznie ze wszystkimi materiałami lub przedmiotami dostarczonymi przez zleceniodawcę, odpowiadająca kosztom odbudowy, remontu lub montażu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia;

b) w przypadku sprzętu, wyposażenia, zaplecza, maszyn budowlanych – wartość odpowiadająca kosztom wymiany ubezpieczonego mienia na nowe, tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych bądź zbliżonych parametrach, z włączeniem kosztów transportu, opłat celnych, podatków oraz innych opłat urzędowych (o ile mają zastosowanie przy ustalaniu sumy ubezpieczenia);

25) wartości pieniężne – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, czeki, weksle, akcje, obligacje i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę, nieobrobione złoto, srebro, platyna i pozostałe metale z grupy platynowców oraz nie oprawione kamienie szlachetne i perły;

26) wartość rzeczowista – wartość odtworzeniowa (nowa) pomniejszona o zużycie techniczne;

27) wypadek – powstała w następstwie ryzyk objętych ubezpieczeniem:

a) w przypadku Działu I – uszkodzenie, zniszczenie lub utrata mienia;

b) w przypadku Działu II – śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub uszkodzenie, zniszczenie, utrata mienia.

§ 4. OGÓLNE WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. COMPENSA wolna jest od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie. Jeśli szkoda powstała wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, COMPENSA wolna jest od odpowiedzialności, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

2. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek zasady określone w ust. 1 stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.

3. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych:

1) wskutek wojny, wrogich działań obcego państwa, działania o charakterze wojennym (niezależnie od tego, czy wojna została wypowiedziana, czy nie), wojny domowej, powstania, strajku, lokautu, aktów sabotażu, zamieszek wewnętrznych, wojskowego lub cywilnego zamachu stanu, zorganizowanych działań lub działań w złym zamiarze osób działających w imieniu lub w powiązaniu z organizacjami politycznymi, spisku, konfiskaty, rekwizycji, zajęcia, zniszczenia lub uszkodzenia z nakazu organów sprawujących władzę;

2) w związku z aktami terroru, rozumianymi jako wszelkiego rodzaju działania z użyciem siły, przemocy lub groźby użycia przemocy przez osobę lub grupę osób działających samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji bądź rządu w celach politycznych, ekonomicznych, religijnych lub ideologicznych, w szczególności w zamiarze wywarcia wpływu na rząd bądź zastraszenia społeczeństwa lub jakiegokolwiek jego części;

3) wskutek reakcji jądrowej, promieniowania jądrowego lub skażenia promieniotwórczego;

4) wskutek zanieczyszczenia środowiska naturalnego;

5) wskutek całkowitego lub częściowego wstrzymania robót.

Ponadto COMPENSA nie odpowiada za:

1) szkody górnicze w rozumieniu prawa górniczego oraz szkody będące ich następstwem;

2) wszelkiego rodzaju szkody pośrednie, a w szczególności kary umowne, odsetki, i straty spowodowane opóźnieniem robót kontraktowych, nienależytym wykonaniem robót kontraktowych lub utratą kontraktu;

3) utratę lub uszkodzenie: dokumentów, w szczególności związanych z robotami kontraktowymi, akt, rysunków, kartotek, wartości pieniężnych, oprogramowania komputerowego, zbiorów lub baz danych, opakowań (np. pudła, skrzynie, palety itp.);

4) szkody wyrządzone lub zwiększone przez osoby zatrudnione przez Ubezpieczonego, jeśli nie posiadały one uprawnień do wykonywania zawodu, miały zakaz lub zawieszono prawo wykonywania zawodu.

§ 5. ZAWARCIE UMOWY

1. Umowa zawierana jest na podstawie wniosku o ubezpieczenie, stanowiącego jej integralną część.

2. COMPENSA może zwrócić się do Ubezpieczającego o dodatkowe informacje, uzależniając zawarcie umowy od ich dostarczenia oraz treści.

3. Umowę zawiera się na 365, a w roku przestępnym 366 dni („okres roczny”), o ile nie umówiono się inaczej.

4. Zawarcie umowy COMPENSA potwierdza polisą.

§ 6. POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. O ile strony nie umówiły się inaczej, odpowiedzialność COMPENSY rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. O ile strony nie umówiły się inaczej, odpowiedzialność COMPENSY rozpoczyna się nie wcześniej niż od dnia rozpoczęcia robót kontraktowych lub rozładunku poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia na placu budowy.

3. Jeżeli COMPENSA ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej rata nie zostały opłacone w terminie, COMPENSA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła nie zapłaconą składka.

4. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie kolejnej raty składki w terminie może powodować ustanie odpowiedzialności COMPENSY pod warunkiem, że COMPENSA wezwie Ubezpieczającego do zapłaty zaległej raty składki z zagrożeniem, że brak płatności w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wezwania przez Ubezpieczającego spowoduje ustanie odpowiedzialności COMPENSY. W przypadku braku takiego wezwania ze strony COMPENSY ochrona ubezpieczeniowa nie ustaje, a COMPENSIE przysługuje składka za cały okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.

5. Odpowiedzialność COMPENSY kończy się z chwilą:
- 1) zakończenia okresu ubezpieczenia;
  - 2) z końcem okresu, za który przypadała zapłacona rata składki, o którym mowa w ust. 4 powyżej;
  - 3) odstąpienia od umowy, wypowiedzenia umowy lub jej rozwiązania z innych przyczyn;
  - 4) w zakresie Działu I – wypłaty odszkodowania lub odszkodowań w łącznej wysokości równej sumie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 10 ust. 15;
  - 5) w zakresie Działu II – wypłaty odszkodowania/odszkodowań lub innych świadczeń w łącznej wysokości równej sumie gwarancyjnej;
  - 6) w odniesieniu do:
    - a) robót kontraktowych – odbioru ich w całości lub w części przez zleceniodawcę bądź przekazania zrealizowanego obiektu do użytkowania (eksploatacji) w zależności od tego, która z tych czynności nastąpi wcześniej; w przypadku odbioru częściowego, odpowiedzialność kończy się w stosunku do odebranych robót kontraktowych, trwa jednak nadal w odniesieniu do pozostałych, nieodebranych robót;
    - b) sprzętu, wyposażenia, zaplecza, maszyn budowlanych – usunięcia ich z placu budowy.
6. W przypadku zbycia przedmiotu ubezpieczenia, prawa z umowy przysługujące zbywcy przedmiotu ubezpieczenia przechodzą na nabywcę, pod warunkiem, że nabywca uzyska pisemną zgodę COMPENSY na przejście tych praw. W przypadku wyrażenia zgody COMPENSY na przejście praw z umowy, na nabywcę przechodzą także obowiązki z umowy obciążające zbywcę, chyba że strony za zgodą ubezpieczyciela umówiły się inaczej. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę. Nabywca zobowiązany jest powiadomić COMPENSĘ o nabyciu przedmiotu ubezpieczenia w terminie 3 dni od daty nabycia przedmiotu ubezpieczenia.
7. Jeżeli prawa z umowy przysługujące zbywcy przedmiotu ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

§ 7. ODSTĄPIENIE OD UMOWY I ROZWIĄZANIE UMOWY

1. Jeżeli umowa jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy, w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni, od dnia jej zawarcia.
2. Odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w którym COMPENSA ponosiła odpowiedzialność.
3. COMPENSA uprawniona jest do wypowiedzenia umowy w trybie natychmiastowym z ważnych powodów, za które uznaje się:
- 1) stwierdzenie rażących zaniedbań w zabezpieczeniu przedmiotu ubezpieczenia;
  - 2) niewykonanie przez Ubezpieczonego w wyznaczonym przez COMPENSĘ terminie zaleceń, które były warunkiem zawarcia lub kontynuacji umowy;
  - 3) stwierdzenie, że Ubezpieczający lub jego przedstawiciel zataił przed COMPENSĄ informacje, o które COMPENSA zapytywała przed zawarciem umowy;
  - 4) stwierdzenie, że Ubezpieczony zataił przed COMPENSĄ informacje, o które COMPENSA zapytywała przed zawarciem umowy, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy.
4. W przypadku odstąpienia od umowy lub jej rozwiązania przez którąkolwiek ze stron, składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi.

5. Wysokość należnej do zwrotu składki ustala się w kwocie wyliczonej proporcjonalnie do długości niewykorzystanego okresu ubezpieczenia, przy czym każdy rozpoczęty dzień ubezpieczenia traktuje się jako pełny.

§ 8. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Wysokość składki ustalana jest na podstawie taryfy stawek obowiązującej w dniu zawarcia umowy lub w szczególnych wypadkach na podstawie indywidualnej oceny ryzyka, z uwzględnieniem rodzaju przedmiotu ubezpieczenia, długości okresu ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia, wysokości zastosowanej franszyzy redukcyjnej oraz sumy ubezpieczenia, rodzaju zastosowanych zabezpieczeń, dotychczasowego doświadczenia w zakresie prowadzonych robót kontraktowych oraz w zakresie zaistniałych szkód, a także formy płatności składki.
2. Składki ubezpieczeniowe ustalane są w wysokości zapewniającej środki finansowe na wypłatę odszkodowań i świadczeń, tworzenie rezerw techniczno – ubezpieczeniowych i funduszy rezerwowych oraz na pokrycie kosztów działalności ubezpieczeniowej COMPENSA (w szczególności wynikające z przepisów prawa opłaty przeznaczone na koszty utrzymania nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową oraz innych instytucji rynku ubezpieczeniowego, wynikające z przepisów prawa opłaty ewidencyjne na pokrycie kosztów tworzenia i utrzymania rejestrów danych, koszty reasekuracji).
3. Składka opłacana jest jednorazowo jednocześnie z zawarciem umowy, chyba że w polisie określono inny sposób i termin opłacenia składki.
4. Na wniosek Ubezpieczającego płatność składki może zostać rozłożona na raty. Terminy płatności i wysokość rat określone są w polisie.

§ 9. OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO/UBEZPIECZONEGO

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości COMPENSY wszystkie znane sobie okoliczności dotyczące przedmiotu ubezpieczenia, o które COMPENSA zapytywała w formularzu lub innych pismach przed zawarciem umowy. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
2. W czasie trwania umowy Ubezpieczający zobowiązany jest do pisemnego zawiadamiania COMPENSY o wszelkich zmianach okoliczności wymienionych w ust. 1, po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
4. Jeżeli umowę zawarto na cudzy rachunek obowiązki określone w ustępach 1–3 powyżej spoczywają także na Ubezpieczonym, chyba że nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
5. Ponadto w czasie trwania umowy Ubezpieczający, a także Ubezpieczony, jeśli wiedział, że umowę zawarto na jego rachunek, zobowiązany jest do:
- 1) przestrzegania wszelkich przepisów dotyczących przedmiotu ubezpieczenia, a w szczególności przepisów prawa budowlanego, ochrony przeciwpożarowej, przepisów Państwowej Inspekcji Pracy, przepisów o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania maszyn i urządzeń objętych umową, jak również wykonywania dozoru technicznego nad ubezpieczonym mieniem;
  - 2) przestrzegania uzgodnionych z COMPENSĄ zaleceń dodatkowych oraz terminów ich realizacji, które były warunkiem zawarcia lub kontynuacji

umowy – w szczególności usunięcia zagrożeń będących przyczyną powstałej w okresie wcześniejszym szkody;

3) zapewnienia prawidłowego utrzymania, konserwacji i eksploatacji przedmiotu ubezpieczenia;

4) prowadzenia ewidencji ubezpieczonego mienia zgodnie z aktualnymi przepisami, w sposób umożliwiający w razie powstania szkody na odtworzenie wartości mienia; dowody ewidencji dotyczące ubezpieczonego mienia powinny być zabezpieczone przed zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą;

5) umożliwienia dostępu do przedmiotu ubezpieczenia osobie upoważnionej przez COMPENSĘ w celu dokonania oceny ryzyka.

6. W przypadku zajścia wypadku objętego umową Ubezpieczający, a także Ubezpieczony jeśli wiedział, że umowę zawarto na jego rachunek, zobowiązany jest do:

1) użycia dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;

2) niezwłocznego powiadomienia Policji o wypadku, o ile zaistniały okoliczności wymagające podjęcia czynności dochodzeniowych;

3) niezwłocznego powiadomienia COMPENSY, nie później jednak niż w ciągu 3 dni roboczych od daty uzyskania informacji o wypadku;

4) niedokonywania, ani niedopuszczenia do dokonania żadnych zmian w przedmiocie ubezpieczenia przed przeprowadzeniem oględzin przez osobę upoważnioną przez COMPENSĘ, chyba że:

a) zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia po szkodzie albo zmniejszenia jej rozmiaru;

b) oględziny nie zostały dokonane w ciągu 5 dni roboczych od daty powiadomienia o szkodzie;

5) umożliwienia dostępu do przedmiotu ubezpieczenia osobie upoważnionej przez COMPENSĘ w celu przeprowadzenia likwidacji szkody;

6) przedłożenia COMPENSIE rachunku poniesionych strat oraz umożliwienia COMPENSIE dokonania wszelkich ustaleń dotyczących przyczyny i rozmiaru szkody, jak również udostępnienia dokumentacji księgowej i innych posiadanych dowodów, niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielenia w tym celu pomocy i wyjaśnień.

7. COMPENSA uprawniona jest do zmniejszenia odpowiednio wysokości odszkodowania, jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony (jeśli wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek) umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zawiadomił COMPENSY o zajściu wypadku w terminie określonym w ust. 6 pkt 3, o ile naruszenie tego obowiązku przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło COMPENSIE ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Powyższe nie znajduje zastosowania do Działu II.

8. COMPENSA wolna jest od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony (jeśli wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek) umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, pomimo ciężącego na nim obowiązku nie zastosował środków określonych w ust. 6 pkt 1, a szkoda powstała wskutek niewykonania powyższego obowiązku. Powyższe nie znajduje zastosowania do Działu II.

§ 10. WYPŁATA ODSZKODOWANIA/ŚWIADCZENIA

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, COMPENSA informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego wypadku, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje

osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

2. W przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, zawiadomienie o zajściu wypadku może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w takim przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy.

3. Jeżeli w terminach określonych w ust. 11 lub 12 COMPENSA nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia na piśmie:

1) osobę zgłaszającą roszczenie oraz

2) Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w szczególności w ubezpieczeniu grupowym, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie

– o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także powinien wypłacić bezsporną część świadczenia.

4. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, COMPENSA informuje o tym na piśmie:

1) osobę występującą z roszczeniem oraz

2) Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w ubezpieczeniu grupowym, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia; informacja powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

5. COMPENSA udostępnia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności COMPENSA lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez COMPENSĘ udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez COMPENSĘ.

6. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 5, COMPENSA udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.

7. Sposób:

1) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w ust. 5;

2) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzania udostępnianych zgodnie z ust. 5 informacji;

3) zapewniania możliwości sporządzania kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem, zgodnie z ust. 5

– nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w ust. 5.

8. Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w ust. 5, nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.

9. COMPENSA przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 5, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy.

10. COMPENSA wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy w wyniku ustaleń dokonanych w przeprowadzonym przez siebie postępowaniu, o którym mowa w ustępach powyżej, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

11. COMPENSA obowiązana jest wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

12. Jeżeli wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności COMPENSY albo wysokości odszkodowania

nie jest możliwe, odszkodowanie wypłacane jest w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporna część odszkodowania zostanie wypłacona w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

13. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający/Ubezpieczony nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

14. Po wypłacie odszkodowania / innego świadczenia suma ubezpieczenia i suma gwarancyjna ulegają obniżeniu o wypłaconą kwotę, przy czym wypłata odszkodowań / świadczeń o łącznej wartości równej sumie ubezpieczenia powoduje rozwiązanie umowy.

15. Ubezpieczający za zgodą COMPENSY oraz po opłaceniu dodatkowej składki może podwyższyć sumę ubezpieczenia do poprzedniej wysokości.

§ 11. ROSZCZENIA REGRESOWE

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przez COMPENSĘ, roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na COMPENSĘ do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli wypłacone odszkodowanie pokrywa tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed COMPENSĄ.

2. Nie przechodzą na COMPENSĘ roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

3. Zasady wynikające z ustępów poprzedzających stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

4. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony zrzekł się roszczenia odszkodowawczego w stosunku do sprawcy szkody w całości lub w części, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części. Natomiast, jeżeli fakt ten ujawniony zostanie już po wypłaceniu odszkodowania, COMPENSA może żądać zwrotu całości lub części odszkodowania.

5. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązani są do udzielenia COMPENSIE wszelkich informacji, dostarczenia dokumentów oraz umożliwienia prowadzenia czynności niezbędnych do dochodzenia roszczeń regresowych.

DZIAŁ I – UBEZPIECZENIE MIENIA

§ 12. PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być:

- 1)** roboty kontraktowe z uwzględnieniem materiałów i urządzeń;
- 2)** sprzęt, wyposażenie, zaplecze robót kontraktowych;
- 3)** maszyny budowlane;
- 4)** koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie;
- 5)** mienie otaczające.

2. Warunkiem objęcia ochroną ubezpieczeniową sprzętu, wyposażenia, zaplecza, maszyn budowlanych, kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie oraz mienia otaczającego jest ubezpieczenie robót kontraktowych.

3. Miejscem ubezpieczenia jest określony w umowie ubezpieczenia plac budowy.

§ 13. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Określony w umowie przedmiot ubezpieczenia objęty jest ochroną ubezpieczeniową od wszelkich nagłych i nieprzewidzianych zdarzeń (ryzyk) powstałych niezależnie od woli Ubezpieczonego, o ile ich przyczyny nie zostały wyłączone w niniejszych OWU lub w umowie (w tym klauzulach dodatkowych włączonych do umowy).

2. Szkody w mieniu otaczającym objęte są ochroną ubezpieczeniową tylko pod warunkiem, że powstały w bezpośrednim związku z prowadzeniem robót kontraktowych lub wykonywaniem prób w czasie trwania okresu ubezpieczenia ustalonego w umowie.

3. Ponadto COMPENSA zwraca, w granicach sumy ubezpieczenia, poniesione przez Ubezpieczonego koszty ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli zastosowane środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

§ 14. WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE

Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje:

- 1)** szkód spowodowanych błędami projektowymi;
- 2)** kosztów wymiany, naprawy, poprawek lub wykonania wadliwego przedmiotu, z zastrzeżeniem że szkody powstałe w prawidłowo wykonanych przedmiotach, spowodowane wadliwym materiałem lub wykonaniem objęte są ochroną ubezpieczeniową;
- 3)** szkód spowodowanych normalnym zużyciem, ścieraniem, korozją, utlenianiem, inkrustacją, pogorszeniem wskutek nie używania i oddziaływania normalnych warunków atmosferycznych;
- 4)** szkód eksploatacyjnych w sprzęcie, wyposażeniu, zapleczu i maszynach budowlanych powstałych w wyniku awarii elektrycznej lub mechanicznej (np. wynikłych z zakłóceń, rozerwania, rozstrojenia), zamrożenia chłodziwa lub innych cieczy, wadliwego smarowania lub braku oleju albo chłodziwa, z zastrzeżeniem że szkody zewnętrzne powstałe w następstwie powyższych przyczyn objęte są ochroną ubezpieczeniową;
- 5)** szkód w pojazdach podlegających rejestracji, chyba że do szkody doszło podczas wykonywania prac na placu budowy;
- 6)** szkód powstałych w statkach powietrznych lub wodnych;
- 7)** szkód stwierdzonych w trakcie przeprowadzonej inwentaryzacji;
- 8)** szkód spowodowanych wskutek utraty w następstwie innego zdarzenia niż kradzież z włamaniem bądź rabunek przedmiotu ubezpieczenia.

§ 15. SUMA UBEZPIECZENIA

1. Sumy ubezpieczenia są ustalane przez Ubezpieczającego według wartości przedmiotu ubezpieczenia, bez uwzględniania podlegającego odliczeniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, podatku od towarów i usług (VAT), o ile nie umówiono się inaczej.

2. Suma ubezpieczenia robót kontraktowych, sprzętu, wyposażenia, zaplecza oraz maszyn budowlanych winna odpowiadać wartości odtworzeniowej (nowej).

3. Ustalone przez Ubezpieczającego i podane w umowie sumy ubezpieczenia oraz limity odszkodowania dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia stanowią górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za jedną i za wszystkie szkody w tych przedmiotach w okresie ubezpieczenia.

4. Jeżeli po zawarciu umowy wartość ubezpieczonego mienia uległa zmniejszeniu, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może także z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie COMPENSA, zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego.

5. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie składki począwszy od dnia pierwszego tego miesiąca,

w którym Ubezpieczający zażądał zmniejszenia sumy ubezpieczenia lub w którym COMPENSA zawiadomiła Ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.

6. W przypadku wzrostu wartości ubezpieczonego mienia w czasie trwania umowy, Ubezpieczający uprawniony jest do podwyższenia sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że zwiększenie sumy ubezpieczenia następuje pod warunkiem wyrażenia zgody COMPENSY i obowiązuje od dnia pisemnego potwierdzenia przez COMPENSĘ. W przypadku zwiększenia sumy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest do opłacenia dodatkowej składki.

§ 16. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania określa się w granicach sum ubezpieczenia oraz limitów odszkodowania określonych w umowie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia oddzielnie.

2. COMPENSA wypłaci należne odszkodowanie:

1) w przypadku szkody częściowej – według poniesionych kosztów naprawy niezbędnych do przywrócenia uszkodzonych przedmiotów do stanu z okresu bezpośrednio poprzedzającego powstanie szkody;

2) w przypadku szkody całkowitej lub utraty w następstwie kradzieży z włamaniem lub rabunku – według wartości rzeczowej przedmiotu ubezpieczenia z okresu bezpośrednio poprzedzającego powstanie szkody.

3. Za szkodę całkowitą uznaje się uszkodzenia ubezpieczonego mienia w stopniu powodującym, iż koszt jego naprawy jest równy bądź wyższy od wartości tego mienia z okresu bezpośrednio poprzedzającego powstanie szkody.

4. Ponadto COMPENSA zwraca w ramach ubezpieczenia koszty napraw tymczasowych, o ile stanowią one część napraw ostatecznych i nie prowadzą do zwiększenia całkowitego kosztu napraw.

5. O ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez COMPENSĘ z tytułu umowy nie może być wyższa od poniesionej szkody.

6. Wszelkie dokumenty dotyczące zaistniałej szkody przedłożone podlegają weryfikacji przez COMPENSĘ.

7. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się:

1) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów niezbędnych do przywrócenia stanu istniejącego przed powstaniem szkody;

2) jakichkolwiek kosztów poniesionych na dokonanie zmian, ulepszeń, remontów lub przeglądów;

3) podatku od towarów i usług (VAT) podlegającego odliczeniu, o ile strony nie umówiły się inaczej.

8. W celu ustalenia przyczyny powstania oraz prawidłowej wysokości szkody, każda ze stron może na własny koszt powołać rzeczoznawcę. W przypadku rozbieżności w opiniach rzeczoznawców strony mogą powołać rzeczoznawcę – arbitra, który na podstawie przeprowadzonych przez obie strony ekspertyz oraz własnej oceny stanu faktycznego wyda opinię. Koszty związane z wydaniem opinii przez rzeczoznawcę – arbitra ponoszą po połowie obie strony.

9. Przy ustalaniu odszkodowania uwzględnia się potrącenie kwoty odpowiadającej wartości pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub naprawy.

10. Przy ustalaniu należnego odszkodowania uwzględnia się potrącenie fransyz redukcyjnych ustalonych w umowie, przy czym powyższe znajduje zastosowanie wyłącznie w przypadku wypłaty odszkodowania z tytułu szkód rzeczowych.

11. Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami ust. 1-10.

DZIAŁ II – UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

§ 17. PRZEDMIOT, ZAKRES I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego z tytułu szkód osobowych i rzeczowych wynikających z wypadków zaistniałych w okresie ubezpieczenia w związku z prowadzeniem robót kontraktowych ubezpieczonych w ramach Działu I umowy oraz posiadanym mieniem wykorzystywanym w ramach tych robót.

2. Ubezpieczenie obejmuje wyłącznie odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego wynikającą z czynów niedozwolonych (odpowiedzialność deliktowa) za wypadki powstałe w miejscu ubezpieczenia określonym w umowie lub jego bezpośrednim sąsiedztwie.

3. W ramach ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej COMPENSA, w zakresie udzielonej zgodnie z niniejszym Działem ochrony ubezpieczeniowej, dodatkowo zwróci Ubezpieczonemu:

1) wszelkie koszty sądowe, które Ubezpieczony był zmuszony zwrócić wnoszącemu roszczenie;

2) wszelkie koszty i wydatki poniesione w związku z wyrządzoną szkodą za pisemną zgodą COMPENSY.

4. Uprawniony do odszkodowania w związku z wypadkiem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od COMPENSA.

§ 18. WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje:

1) szkód wyrządzonych sobie wzajemnie przez Ubezpieczonych w ramach danej umowy;

2) szkód w mieniu (w tym w gruncie, budynkach, budowlach) spowodowanych przez wibrację bądź usunięcie lub osłabienie elementów nośnych, a także szkód osobowych i rzeczowych spowodowanych przez lub wynikłych wskutek wyżej wymienionych przyczyn (o ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został zmieniony poprzez włączenie do umowy odpowiedniej klauzuli).

2. Ponadto zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje:

1) szkód powstałych w następstwie śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia pracowników (oraz członków ich rodzin) zleciodawcy, wykonawcy lub podwykonawców biorących udział w realizacji inwestycji;

2) szkód w mieniu znajdującym się w posiadaniu lub przechowaniu Ubezpieczonych (oraz ich pracowników), które są objęte ochroną ubezpieczeniową w ramach Działu I umowy;

3) szkód spowodowanych przez pojazdy dopuszczone do ruchu po drogach publicznych, z wyłączeniem szkód powstałych w związku z prowadzeniem prac na placu budowy;

4) szkód spowodowanych przez statki powietrzne lub wodne;

5) szkód powstałych wskutek naruszenia praw autorskich lub przyznaných licencji, patentów;

6) kar umownych.

§ 19. SUMA GWARANCYJNA

1. Suma gwarancyjna ustalona przez Ubezpieczającego i podana w umowie stanowi górną granicę odpowiedzialności COMPENSY łącznie za wszystkie szkody osobowe i rzeczowe powstałe w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Suma gwarancyjna może zostać ustalona w umowie oddzielnie dla szkód osobowych, w rozbiciu na jedną osobę oraz łącznie na wszystkie osoby, i dla szkód rzeczowych.

§ 20. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania określa się w granicach sumy gwarancyjnej określonej w umowie, zgodnie z zakresem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającym z OWU oraz umowy.
2. Przy wypłacie należnego odszkodowania za szkody rzeczowe COMPENSA potrąca franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie.

§ 21. POSTANOWIENIA REKLAMACYJNE DLA OSÓB FIZYCZNYCH

1. Dla celów niniejszego paragrafu wprowadza się następujące pojęcia:

1) Klient – będący osobą fizyczną (w tym osoba fizyczna wykonującą działalność gospodarczą lub zawodową w ramach tzw. jednoosobowej działalności gospodarczej lub spółki cywilnej) Ubezpieczający, Ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia;

2) Reklamacja – wystąpienie skierowane do COMPENSY przez jej Klienta, w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez COMPENSA.

2. Reklamacja może zostać złożona w każdej jednostce COMPENSY, w której zakresie obowiązków jest obsługa Klienta. Złożenie Reklamacji niezwłocznie po powzięciu przez Klienta zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne jej rozpatrzenie przez COMPENSA.

3. Reklamacja może zostać złożona przez Klienta w formie:

1) pisemnej – składając osobiście pismo w jednostce wskazanej w ust. 2 powyżej albo listownie;

2) ustnie – telefonicznie na numer telefonu 22 501 61 00 albo osobiście w jednostce wskazanej w ust. 2 powyżej do protokołu podczas wizyty Klienta w tej jednostce;

3) w formie elektronicznej na adres e-mail reklamacje@compensa.pl.

4. Reklamacja powinna zawierać:

1) imię i nazwisko (nazwa firmy) Klienta;

2) adres Klienta;

3) informację, czy Klient wyraża zgodę na otrzymywanie odpowiedzi drogą elektroniczną, a jeżeli tak – również adres email, na który odpowiedź ma zostać przesłana;

4) PESEL/REGON;

5) numer dokumentu ubezpieczenia lub nr szkody.

5. Na żądanie Klienta, COMPENSA potwierdzi fakt złożenia Reklamacji na piśmie lub w inny sposób uzgodniony z Klientem.

6. Z zachowaniem postanowień ust. 7 poniżej, odpowiedzi na Reklamację COMPENSA udziela bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania Reklamacji. Termin wskazany w zdaniu pierwszym uważa się za dotrzymany, jeżeli odpowiedź została wysłana przed jego upływem.

7. W przypadku uzasadnionej niemożności udzielenia odpowiedzi w ww. terminie, COMPENSA zobowiązana jest poinformować Klienta o:

1) przyczynach braku możliwości dotrzymania ww. terminu;

2) okolicznościach, które muszą zostać ustalone;

3) przewidywanym terminie udzielenia odpowiedzi, nie dłuższym jednak niż 60 dni od dnia otrzymania Reklamacji.

8. Odpowiedzi na Reklamację COMPENSA udziela w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, chyba że Klient wystąpi z wnioskiem o przesłanie odpowiedzi pocztą elektroniczną. W takim przypadku odpowiedź zostanie przesłana na adres e-mail podany przez Klienta.

9. Po otrzymaniu odpowiedzi na Reklamację rozpatrzoną negatywnie Klient ma prawo odwołać się do COMPENSA.

10. Po wyczerpaniu trybu składania Reklamacji wskazanego powyżej Klient ma prawo złożyć wniosek o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego.

11. Na wniosek Klienta, spór z COMPENSA może zostać poddany pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego przeprowadzonemu przez Rzecznika Finansowego.

§ 22. POSTANOWIENIA SKARGOWE / ZAŻALENIOWE DLA OSÓB INNYCH NIŻ OSOBY FIZYCZNE

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy nie będącemu osobą fizyczną przysługuje prawo do wniesienia skargi lub zażalenia (zwanych dalej łącznie „skargą”) dotyczącego usług świadczonych przez COMPENSA lub wykonywania przez COMPENSA działalności ubezpieczeniowej. Złożenie skargi lub zażalenia niezwłocznie po powzięciu przez skarżącego zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne jej rozpatrzenie przez COMPENSA.

2. Skargę można złożyć:

1) w formie pisemnej – za pośrednictwem poczty, kuriera lub pisma złożonego osobiście w Centrali COMPENSA (Al. Jerozolimskie 162, 02-342 Warszawa) lub jednostce terenowej;

2) ustnie – telefonicznie, dzwoniąc pod numer infolinii: 22 5016100.

3. Skarga powinna zawierać:

1) nazwę firmy skarżącego;

2) adres skarżącego;

3) informację, czy skarżący wyraża zgodę na otrzymywanie odpowiedzi drogą elektroniczną, a jeżeli tak – również adres email, na który odpowiedź ma zostać przesłana;

4) REGON;

5) numer dokumentu ubezpieczenia lub nr szkody.

4. Na żądanie skarżącego, COMPENSA potwierdzi fakt złożenia skargi na piśmie lub w inny sposób uzgodniony ze skarżącym.

5. Odpowiedź na skargę powinna zostać udzielona przez COMPENSA bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. W przypadku uzasadnionej niemożności udzielenia odpowiedzi w tym terminie, COMPENSA zobowiązana jest poinformować osobę skarżącą o:

1) przyczynach braku możliwości dotrzymania ww. terminu;

2) okolicznościach, które muszą zostać ustalone;

3) przewidywanym terminie udzielenia odpowiedzi, nie dłuższym jednak niż 90 dni od dnia otrzymania skargi.

6. Odpowiedź na skargę udzielana jest w formie pisemnej, chyba że uzgodniono ze skarżącym inną formę odpowiedzi.

7. Jeśli życzeniem skarżącego jest otrzymanie odpowiedzi drogą elektroniczną na wskazany adres e-mail i skarżący wyraził zgodę na otrzymywanie odpowiedzi drogą elektroniczną, odpowiedź wysyłana jest mu tą drogą.

8. Po otrzymaniu odpowiedzi na skargę rozpatrzoną negatywnie osoba skarżąca ma prawo odwołać się do COMPENSA

§ 23. WAŻNE INFORMACJE DLA UBEZPIECZAJĄCYCH, UBEZPIECZONYCH I UPRAWNIONYCH Z UMOWY

1. COMPENSA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

2. W przypadku zastrzeżeń co do wykonywania działalności przez COMPENSA Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu z umowy przysługuje prawo wystąpienia do Komisji Nadzoru Finansowego.

3. Powództwo o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej (sąd właściwy miejscowo dla siedziby COMPENSY) albo przed sądem właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

4. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

5. Osoba będąca konsumentem może ponadto zwrócić się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumenta.

6. Prawem właściwym dla umowy zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie. W sprawach nie uregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz innych obowiązujących aktów prawnych obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 24. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony w związku z umową powinny być dokonywane na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia

lub wysłane listem poleconym. Strony zobowiązują się informować wzajemnie o zmianie ich siedziby (adresu).

2. Jeżeli strona nie będąca osobą fizyczną zmieniła siedzibę (adres) i nie powiadomiła o tym drugiej strony przyjmuje się, że obowiązek zawiadomienia lub oświadczenia został wypełniony przez wysłanie pisma pod ostatni znany stronie adres. W takim wypadku strony uznają, że pismo wywiera skutki prawne po upływie 14 dni od daty jego wysłania, choćby nie dotarło do adresata.

3. Pisemne zawiadomienie o szkodzie Ubezpieczający może złożyć w każdej jednostce terenowej COMPENSY.

4. COMPENSA zastrzega sobie prawo do żądania zwrotu faktycznie poniesionych kosztów związanych z dochodzeniem należności wynikających z umowy.

5. OWU zostały zatwierdzone przez Zarząd Compensa TU S.A Vienna Insurance Group uchwałą nr 222/2015 z dnia 07.12.2015 roku i mają zastosowanie do umów zawieranych od dnia 1 stycznia 2016 roku.

Artur Borowiński
Prezes Zarządu

Michał Gomowski
Zastępca Prezesa Zarządu